

Cuprins

Prefață.....	XVII
Abrevieri	XIX
Introducere	XXI
Titlul I. Principiile și condițiile folosirii energiei nucleare	1
Capitolul I. Poluarea radioactivă și principalele efecte asupra ființei umane și mediului înconjurător.....	1
Secțiunea 1. Considerații generale referitoare la poluare.....	1
Secțiunea a 2-a. Sursele poluării radioactive	2
Secțiunea a 3-a. Particularitățile poluării radioactive.....	5
Secțiunea a 4-a. Principalele efecte ale poluării radioactive asupra componentelor mediului și a ființei umane.....	7
Capitolul II. Principiile folosirii energiei nucleare.....	11
Secțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile definitorii ale principiilor ce guvernează desfășurarea activităților nucleare	11
§1. Necesitatea adaptării principiilor generale privind protecția mediului la specificul activităților nucleare ...	11
§2. Consacrarea principiilor specifice desfășurării activităților nucleare.....	12
§3. Clasificarea principiilor aplicabile desfășurării activităților nucleare.....	12
§4. Contribuția principiilor juridice la formarea unei noi ramuri de drept – dreptul nuclear.....	13
Secțiunea a 2-a. Principiile generale consacrate de norme privind protecția mediului înconjurător, aplicabile domeniului nuclear.....	14
§1. Principiul integrării politicii de mediu în celelalte politici sectoriale.....	14

1.1. Conținutul principiului integrării politicii de mediu în celelalte politici sectoriale	14
1.2. Aplicarea în domeniul nuclear a principiului integrării politicii de mediu în celelalte politici sectoriale.....	16
§2. Principiul precauției în luarea deciziei	16
§3. Principiul acțiunii preventive	17
3.1. Geneza principiului acțiunii preventive	17
3.2. Conținutul principiului acțiunii preventive	18
3.3. Aplicarea în domeniul nuclear a principiului acțiunii preventive.....	19
3.3.1. Principiul utilizării celor mai bune tehnici și tehnologii existente fără antrenarea unor costuri nejustificate pentru generațiile viitoare și luându-se în considerare posibilele efecte transfrontaliere	20
3.3.2. Interdependențele referitoare la generarea și gestionarea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat.....	20
§4. Principiul reținerii poluanților la sursă.....	20
4.1. Conținutul principiului reținerii poluanților la sursă	20
4.2. Aplicarea în domeniul nuclear a principiului reținerii poluanților la sursă	21
4.2.1. Principiul menținerii generării deșeurilor radioactive la nivelul minim rezonabil din punct de vedere practic, conform normelor naționale și internaționale aplicabile, atât în ceea ce privește activitatea, cât și volumul, prin intermediul unor măsuri de proiectare și practici de exploatare și dezafectare adecvate, inclusiv reciclarea și reutilizarea materialelor	21
4.2.2. Principiul controlului generării deșeurilor radioactive	21
§5. Principiul „poluatorul plătește”	22
§6. Principiul dezvoltării durabile.....	23

6.1. Noțiunea de dezvoltare durabilă.....	23
6.2. Aplicarea în domeniul nuclear a principiului dezvoltării durabile	24
6.2.1. Protecția generațiilor viitoare.....	24
6.2.2. Evitarea impunerii de sarcini inutile asupra generațiilor viitoare	25
§7. Principiul informării și participării publicului la luarea deciziilor, precum și accesul la justiție în probleme de mediu.....	25
§8. Dezvoltarea colaborării internaționale pentru protecția mediului	30
Secțiunea a 3-a. Principii specifice privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare prevăzute în reglementările sectoriale interne și internaționale.....	31
§1. Securitatea nucleară	31
§2. Posibilitatea statelor de a dezvolta aplicațiile energiei nucleare în scopuri pașnice în interesul lor legitim.....	33
§3. Asigurarea și creșterea continuă a nivelului de protecție fizică a materialelor și instalațiilor nucleare	33
§4. Protecția personalului expus profesional, populației și mediului.....	34
§5. Desfășurarea activităților nucleare în regim de autorizare, sub îndrumarea și controlul statului	35
§6. Necesitatea pentru state de a furniza informații relevante asupra accidentelor nucleare, cât mai curând posibil, cu scopul limitării cât mai mult posibil a consecințelor radiologice transfrontiere	36
§7. Responsabilitatea titularului de autorizație nucleară.....	36
Capitolul III. Autorizarea activităților nucleare în România	38
Secțiunea 1. Necesitatea autorizării activităților desfășurate în domeniul nuclear.....	38
Secțiunea a 2-a. Sediul materiei	39
Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al autorizațiilor acordate în domeniul nuclear	41
§1. Noțiunea de autorizație	41

§2. Condițiile de autorizare	43
§3. Fazele de autorizare a activităților din domeniul nuclear	51
§4. Acordul de mediu și autorizația de mediu	57
§5. Acordarea, modificarea, suspendarea, retragerea și pierderea valabilității autorizațiilor necesare desfășurării activităților nucleare	58
§6. Eliberarea de sub regimul de autorizare	62
Secțiunea a 4-a. Permisul de exercitare a activităților nucleare în scopuri exclusiv pașnice	63
Capitolul IV. Obligațiile ce revin operatorilor de activități nucleare în România.....	67
Secțiunea 1. Obligații ce revin tuturor titularilor de autorizații nucleare	67
Secțiunea a 2-a. Obligații specifice ce revin operatorilor de activități nucleare.....	70
Capitolul V. Reglementarea, supravegherea și controlul activităților nucleare în România.....	81
Secțiunea 1. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	81
§1. Rolul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor în realizarea și implementarea politicilor în domeniul protecției mediului	81
§2. Rolul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului în implementarea politicilor, strategiilor și legislației în domeniul protecției mediului	82
Secțiunea a 2-a. Ministerul Sănătății.....	82
Secțiunea a 3-a. Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.....	85
Secțiunea a 4-a. Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive.....	88
Secțiunea a 5-a. Departamentul pentru Controlul Exporturilor – ANCEX	93
Secțiunea a 6-a. Alte instituții care exercită atribuții de control al activităților nucleare	95

Capitolul VI. Regimul juridic al deșeurilor radioactive.....98

Secțiunea 1. Chestiuni cu caracter general privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat	98
§1. Noțiune.....	98
§2. Sediul materiei	101
Secțiunea a 2-a. Gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive	103
§1. Etapele gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat	103
§2. Specificul depozitării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat	104
§3. Reguli privind transportul internațional de deșeuri radioactive în cadrul Comunității Europene și dincolo de aceasta	109

**Capitolul VII. Supravegherea stării de sănătate a
populației și a personalului expus profesional
la radiații 116**

Secțiunea 1. Considerații introductive referitoare la protecția populației și a personalului expus profesional la radiații.....	116
Secțiunea a 2-a. Măsuri de protecție a personalului expus profesional radiațiilor ionizante.....	118
Secțiunea a 3-a. Măsuri legale de protecție a populației în ipoteza desfășurării activităților nucleare sau în caz de accident/experiment nuclear.....	125
Secțiunea a 4-a. Măsuri speciale referitoare la produsele tratate cu radiații ionizante sau la cele destinate populației în caz de accident nuclear sau urgență radiologică.....	128

**Titlul II. Răspunderea juridică a persoanelor implicate
în desfășurarea activităților nucleare.....133****Capitolul I. Răspunderea civilă delictuală.....133**

Secțiunea 1. Particularitățile răspunderii pentru daune nucleare	133
§1. Sediul materiei	133

§2. Particularitățile răspunderii civile a operatorului de activități nucleare	135
2.1. Accidentul nuclear și cauzele exoneratoare de răspundere	135
2.2. Teoria riscului în domeniul activităților nucleare	142
2.3. Obligațiile operatorului de activități nucleare cu specială referire la obligația constituirii de garanții sau încheierii unui contract de asigurare.....	144
2.4. Considerații privind evaluarea prejudiciului	146
2.5. Proba legăturii de cauzalitate	154
Secțiunea a 2-a. Aspecte juridice privind aplicarea în timp și spațiu a normelor ce reglementează răspunderea civilă delictuală a operatorilor de activități nucleare.....	155
§1. Raportul dintre norma de drept intern, de drept comunitar și cea de drept internațional	155
§2. Aplicarea în timp și spațiu a normelor din sfera dreptului internațional	157
Capitolul II. Alte forme ale răspunderii juridice a persoanelor implicate în desfășurarea activităților nucleare	159
Secțiunea 1. Răspunderea disciplinară	159
Secțiunea a 2-a. Răspunderea contravențională	163
§1. Răspunderea contravențională – componentă a răspunderii juridice a persoanelor implicate în desfășurarea activităților nucleare.....	163
§2. Contravenția și sancțiunile contravenționale aplicabile	164
Secțiunea a 3-a. Răspunderea penală	171
§1. Necesitatea incriminării faptelor care prezintă pericol social ridicat cu privire la autorizarea și desfășurarea în siguranță a activităților nucleare	171
§2. Infracțiuni și sancțiunile penale aplicabile	171

Titlul III. Folosirea pașnică a energiei nucleare pe plan internațional	185
Capitolul I. Cooperarea statelor în domeniul activităților nucleare.....	185
Secțiunea 1. Notificarea rapidă a unui accident nuclear	185
Secțiunea a 2-a. Asistența în caz de accident nuclear sau urgență radiologică.....	188
Secțiunea a 3-a. Protecția fizică a materialelor nucleare și a instalațiilor nucleare.....	193
Secțiunea a 4-a. Securitatea nucleară	196
Secțiunea a 5-a. Gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive	198
Secțiunea a 6-a. Cercetarea	202
Secțiunea a 7-a. Exportul materialelor nucleare.....	205
Capitolul II. Rolul organizațiilor internaționale în domeniul folosirii pașnice a energiei nucleare	210
Secțiunea 1. Organizația Națiunilor Unite	210
§1. Organizația Națiunilor Unite și cooperarea statelor în domeniul utilizării în scopuri pașnice a energiei nucleare	210
§2. Adunarea Generală.....	211
2.1. Comisia de Drept Internațional	211
2.2. Comitetul Științific al Națiunilor Unite cu privire la efectele radiațiilor ionizante	212
§3. Agenția Internațională pentru Energie Atomică.....	212
Secțiunea a 2-a. Comitetul Zangger	215
Secțiunea a 3-a. Organizația Tratatului privind interzicerea experimentelor nucleare.....	216
Secțiunea a 4-a. Grupul furnizorilor nucleari.....	220
Secțiunea a 5-a. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa.....	221
Secțiunea a 6-a. Comitetul Maritim Internațional.....	222
Secțiunea a 7-a. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică	223
Secțiunea a 8-a. Comunitatea Europeană a Energiei Atomice	224

Capitolul III. Răspunderea internațională a statelor227

Secțiunea 1. Probleme cu caracter general privind	
răspunderea internațională a statelor	227
§1. Importanța răspunderii statelor în dreptul	
internațional public	227
§2. Noțiunea de răspundere a statelor în dreptul	
internațional	229
§3. Evoluția instituției răspunderii statelor în dreptul	
internațional	230
§4. Caracterele răspunderii statelor în dreptul	
internațional	231
§5. Fundamentul răspunderii statelor în dreptul	
internațional	232
§6. Forme de manifestare a răspunderii internaționale	
a statelor	232
6.1. Răspunderea directă	232
6.2. Răspunderea indirectă	233
6.3. Răspunderea morală	234
6.4. Răspunderea politică	235
6.5. Răspunderea materială	235
Secțiunea a 2-a. Răspunderea statelor în dreptul	
internațional pentru fapte ilicite	237
§1. Elementele răspunderii internaționale a statelor	237
1.1. Fapta ilicită, fundament al răspunderii	
internaționale a statelor	238
1.1.1. Noțiune	238
1.1.2. Categoriile de fapte ilicite	239
1.1.3. Condițiile necesare pentru existența	
faptei ilicite	240
A. Imputabilitatea faptei ilicite	240
a. Organele de stat	241
b. Persoane care acționează pe seama	
statului	242
c. Persoane care nu acționează pe	
seama statului	243
d. Mișcări insurecționale	244
B. Încălcarea unei obligații internaționale ..	244

1.1.4. Circumstanțele care exclud caracterul ilicit al faptei	246
A. Consimțământul	247
B. Contramăsurile față de faptul internațional ilicit	247
C. Forța majoră	248
D. Starea de primejdie	248
1.2. Culpă	249
1.3. Prejudiciul	249
1.4. Legătura de cauzalitate.....	251
§2. Conținutul și aplicarea răspunderii internaționale a statelor.....	251
2.1. Principii cu caracter general.....	251
2.2. Invocarea răspunderii statului	252
2.3. Contramăsuri.....	254
2.4. Repararea prejudiciului	255
Secțiunea a 3-a. Răspunderea statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional	256
§1. Necesitatea consacrării răspunderii statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional.....	256
§2. Noțiunea de răspundere a statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional.....	257
§3. Elementele răspunderii statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional.....	258
3.1. Desfășurarea unei activități neinterzise de dreptul internațional.....	258
3.2. Dauna	259
3.3. Raportul de cauzalitate.....	260
§4. Circumstanțele care înlătură răspunderea statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional.....	260

§5. Conținutul răspunderii statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional	261
§6. Declanșarea răspunderii statelor pentru consecințele prejudiciabile ce rezultă din activitățile permise de dreptul internațional	264

Capitolul IV. Particularitățile răspunderii operatorilor de activități nucleare în dreptul internațional.

Elemente de natură jurisdicțională

Secțiunea 1. Precizări prealabile	266
---	-----

Secțiunea a 2-a. Competența instanțelor judecătorești și procedura aplicabilă	266
---	-----

§1. Considerații generale.....	266
--------------------------------	-----

§2. Competența în dreptul internațional privat.....	267
---	-----

§3. Competența materială și teritorială	268
---	-----

Secțiunea a 3-a. Acțiunea în justiție	269
---	-----

§1. Noțiuni prealabile.....	269
-----------------------------	-----

§2. Capacitatea procesuală.....	269
---------------------------------	-----

§3. Calitatea procesuală	270
--------------------------------	-----

§4. Obiectul	270
--------------------	-----

§5. Interesul.....	270
--------------------	-----

§6. Cauza.....	271
----------------	-----

Secțiunea a 4-a. Plafonarea răspunderii cu derogări	271
---	-----

Secțiunea a 5-a. Stingerea dreptului la reparație	272
---	-----

Secțiunea a 6-a. Dreptul de regres al operatorului	274
--	-----

Secțiunea a 7-a. Regimul juridic al probelor	275
--	-----

Secțiunea a 8-a. Hotărârile judecătorești străine	276
---	-----

§1. Noțiuni prealabile.....	276
-----------------------------	-----

§2. Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine.....	277
--	-----

§3. Executarea hotărârilor judecătorești străine	277
--	-----

§4. Tranzacțiile judiciare.....	278
---------------------------------	-----

Concluzii și propuneri de lege ferenda	279
---	------------

Bibliografie	285
---------------------------	------------